

АК

«Келісемін»:
Оку ісінің орынбасары:
Шарипов.Н.К
«06 12» 2022 жыл

«ҚАРАЛДЫ»
«Бастауыш сынып» ӘБ жетекшісі
Абрахманова.Ж.Т А.Т.
Хаттама № 1
«06 12» 2022 жыл

«Көркем жазу»

Факультатив жұмыс жоспары

Сынып: 1 «А»

Бастауыш сынып мұғалімі: Абрахманова.Ж.Т

2022-2023 оқу жылы

Scanned with
MOBILE SCANNER

Түсінік хат

1 - сыныптағы «Көркем жазу» таңдау пәннің негізгі мақсаты қазак тілі сабактарындағы алған білімдерін одан әрі шындау. Сабак үстінде оқушылардың негізгі білім, білік дағдыларын қалыптастыру болса, ауызша айтқандарын дәптерге каллиграфия ережелерін сактап жазу қын да, маңызды да қагидалардың бірі болып табылады.

Ал каллиграфия ережелерін сабак үстінде оқушыларға толық менгерту оңайға түспейді.

Оқушылардың каллиграфиясын қалыптастыруды бұл пәннің рөлі ерекше.

Ұсынылып отырған жоспар 1- сынып багдарламасына сәйкестендірілген. Жатқа жазу, көшіріп жазу, шағын шығармалар оқушылардың зейінін, есту қабілеттерін, есте сактауды дамытады. Сондай - ақ жоспарда оқушылардың шығармашылық қабілетін дамыттын жұмыс түрлері бар. Сонымен қатар оқушылардың ой - өрісі мен дүниетанымын кеңейтуге өз ықпалын тигізеді. Көркем жазу оқушыларды сауаттылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелейді, сөздік қорын көбейтіп, сойлеу тілін жетілдіреді.

«Көркем жазу» багдарламасы 1-сыныпқа аптасына I сағаттан 33 сағатқа арналып жоспарланған.

«Көркем жазу» багдарламасының мақсаты:

Балаға хат таныту, әріп таңбаларын әдемі көркем етіп салуга жаттықтыру, жазу мен окуды үйрету.

Саят ашудың міндегі әріпті жаза білуге үйрету емес, оның әрбір элементін дұрыс сактауга, дәптерге қалай болса солай жазбай, онға қарай, біркелкі көлбе, таза, анық жазуга машықтандыру міндегі тұр. Осы талаптарды орындау негізінде оқушының көркем жазу дағдысы (каллиграфия) қалыптасады.

Багдарламада мектеп курсына енбеген тақырыптар қамтылған . Әр бөлімде берілген тақырыптар арқылы оқушылар әріп элементтерін жазуга, шағын әңгімелер құрастыруға, жұмбактарды шешуге, мақалдарды жалғастыруға, сөздердің үйқасын табуга, суретпен жұмыс жүргізуға, тыйым сөздер жазуга машықтанаады. Оқушының каллиграфиялық қабілетін қалыптастыруды педагогикалық қогамның тәрбиелік мәні зор.

Көркем жазу әдісі – тікелей жазу тарихымен байланысады. Әдемі жазу – өнер. Таза, анық, әдемі жазуды окуда жеңіл, ондай жазумен берілген ойды түсіну де оңай . Әріп таңбаларын әдемі, көркем етіп салуга жаттықтыру жұмыстарды оқушы бойында жақсы қасиеттердің қалыптасуына ықпалы бар.

Оку пәннің мақсаты мен міндегтері

Әріп таңбаларын әдемі, көркем етіп салуга жаттықтыру мақсатында жүргізілетін жұмыстар оқушы бойына жақсы қасиеттердің қалыптасуына ықпалы етеді. Таза, әдемі, дұрыс жазуды талап ету оқушының әсемдік сезімін оятып, мінез-құлқын тәрбиелеп, жауапкершілікке, ұқыптылыққа үйретеді. Бұл тұрғыдан қараганда көркем жазу таңдау курсы оқушыларға бағыт-бағдар береді.

1- сынып оқушыларына арналған «Көркем жазу» курсын 33 сағатқа есептелген. Оқыту кезеңі үш этаптан тұрады: кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды. Курстың сонында оқушылар әріп белгілерін саналы түрде және дәл орындауы қажет. Бұл курсты ұйымдастыру барысында оқушылардың жазу мәденисті көтеріледі.

Мақсаты:

Оқушылардың жазу дагдысын менгеруіне көмек беру, жазу тілін, тіл және әдебиет туралы алғашқы мәліметтер беру. Баланы қарым-қатынас мәдениетіне үйрету.

Міндеті:

- Сабакты ұйымдастыру барсында ойын, жаттығу, тренингтерді жүйелі қолдана отырып, зейін, қабылдау, есте сақтау, ойлау сиякты психикалық қызметтерін дамыту;
- Жазу тілі туралы алғашқы түсініктерін қалыптастыру;
- Графикалық қырагылығы : графикалық қателерді көру және оларды түзеу жолдарын табу, әріптер мен сездер арасындағы қажетті пропорцияларды сакату дагдыларын қалыптастыру;
- Оқушылардың жазу, жазу тілі, жазу мәдениеті ұғымдары бойынша білімін терендету;

Нәтижесі:

- әріптерді каллиграфия талаптарына сай жазуга дагыланады;
- әріптер сырын толық игеруге мүмкіндік алады;
- грамматикалық тапсырмаларды орындаі алуға машиқтанады;
- шыгармашылық тапсырмаларды орындалап үйренеді.
- сауатты жазу дагдылары қалыптасады;

Пәнді менгеру деңгейіне қойылатын талаптар

Білімі мен білігі бойынша:

- «Көркем жазу» пәнін;
- Көркем жазудың бастапкы негіздерін;
- Графикалық белгілерді;
- Жазу тәртібі;
- Жазу нормативі;
- Қатесіз және жатқа жазу;

Дағдылары бойынша:

- Графикалық көтелерді көру және жөндеу жолдарын табу;
- Әріптер мен сөздер арасындағы қажетті пропорцияларды сақтау;
- Сөздер арасындағы қашықтықты сақтау;
- Әріптердің жазылу алгоритмін;
- Әріптер мен әріптерді байланыстырып жазу;
- Жазу жылдамдық нормаларында орындау;
- Баспа мәтінін көшіріп жазу;
- Жай сөздерді жатқа жазу

Оқушылардың білім деңгейін бақылау

Мектептегі оқыту үрдісі сауат ашудан басталатыны белгілі. Сауат ашу жұмысының негізгі максаты - балаға хат таныту, яғни оған жазу мен оқуды үйрету. Сауат ашу - аса жауапты да, күрделі жұмыс.

Мектепке алғаш келгеннен бастап, баланың жазуына жете көңіл бөлмеу көп жағдайда оның өз ісіне салдыр-салак карауына, жауапкершілікті сезінбеуге әкеп согады. Таза, әдемі жазуды талап ету оқушының әсемдік сезімін оятып, мінез-құлқын тәрбиелеп, жауапкершілікке тынғыштылықтықка, ұқыптылыққа үйретеді. Әдемі, анық жазуга үйрету арқылы мұғалім оқушыны еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа, әдемілікке тәрбиелейді.

Көркем жазудың ойдағыдан болуы гигиеналық талаптарды орындаудың нәтижесінде болады. Ол мектеп жиһазы партаның оқушыға сәйкес келуі, оның ынгайлышығы, жарықтың түсі.

Жазу процесінде оқушы дұрыс отыру керек, каламсапты дұрыс ұстауы, дәптерді партага орналастыруы, осының әрі баланың көзіне, жазуына жұмыс қабілетіне әсерін тигізеді. Отырганда орындық партага кіріп тұруы керек, сол қол дәптерді басып тұрады, ал оң қолдың басы дәптерде жатады. Бала мен партаның арасына жұдырық сыйтындағы болуы керек. Көз бен дәптердің арасы 30 см болуы шарт. Жарық сол жақтан түсін керек. Жазу ұзактығы 1 сыныпта- 5 минут, 2 сыныпта-8 минут, 3 сыныпта- 12 мин, 4 сыныпта- 15 мин. Одан ұзак жазу баланы шаршатады. Арасында балаларды демалдырып, сергіту жаттығуларын жасаған жөн

Жазуды үйренуде мына принциптерді сактаған жөн:

1. Көрнекілік принципі: мұғалім тақтаға, дәптерге таблицаға көрнекіліктер арқылы жазып көрсетеді.
2. Сапалық принципі: мұғалім басында не үшін кигашынан жазады, әріптерді қалай басқарады, әріптердің биіктігі қандай болу керек екенін түсіндіреді. Кигашынан жазу тез, әрі ынгайлыш.
3. Қайталау принципі: жаттығуды орындау кезінде пайдаланады. Жазылған нәрсеге міндетті түрде анализ беріледі. Баланың жазған жазуының дұрыстығын тексеріп отырады.

Мұгалімге ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

- Казақстан Республикасының жалпыға міндеттібастауыш білім беру стандарты.
Негізгі ережелер-Астана 2002 ж.
- Безруких М.М. Трудности обучения письму и чтению в начальной школе. –
Москва: Первое сентября.2009 ж.
- Безруких М.М. Методика оценки сформированности навыков письма и чтения. –
москва: Первое сентября. 2009 ж.
- Кенжегұлова А. Оқушылардың жазба тіл дағдысын қалыптастыру. Алматы:
Бастауыш мектеп.2005 ж.
- Тематическое планирование для 1 класса. Учебно- методический комплект
«Планета знаний». Москва: Начальная школа. 2006 ж.

Оқушыға ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

- Көркем жазу. Ерешева К. Калмуханбетова К. Алматы 2012 ж.

Күнгізбелік жоспар

	№	Такырып мазмұны	Сағат саны	Мерзімі
I тоқсан 9 сағат				
1	1	Жазу ережелерімен таныстыру	1	02.09.22
2	2	Гік кітаптың салынудағы мәдениеттік мазмұндар	1	09.09.
3	3	Салынудағы мәдениеттік мазмұндар	1	16.09.
4	4	Әріп жазуға дайындық элементтері	1	23.09
5	5	Әріп элементтерін болек салу	1	30.09
6	6	Бас әріп элементтің үзіліссіз жазу	1	07.10
7	7	Кіші әріп элементтің үзіліссіз жазу	1	14.10
8	8	А. Н әріптері. Алматы -әсем қала	1	21.10
9	9	Өзінді-өзін тексер	1	28.10
II тоқсан 7 сағат				
10	1	Л. Р әріптері. Лак	1	11.11
11	2	О. Т әріптері. Орман	1	18.11
12	3	У. Ш әріптері. Шеге	1	25.11
13	4	С. Д әріптері. Сагат	1	02.12
14	5	Ы. М әріптері. Үйдең алды- ынтымақ	1	09.12
15	6	Қ. Ү әріптері. Құстар үясы	1	16.12
16	7	Өзіндік жұмыс	1	23.12
III тоқсан 9 сағат				
17	1	I. Е әріптері. Отбасылық еңбек	1	30.12
18	2	К. Ү әріптері. Колік түрлері	1	13.01.2023
19	3	И. Й әріптері. Ит	1	20.01
20	4	Г. Г әріптері. Гарыш	1	27.01
21	5	Н. Ө әріптері. Аңдардың тіршілігі	1	03.02
22	6	З. Ә Зығыр. Зығыр	1	17.02
23	7	Ж. П әріптері. Жайлай	1	24.02
24	8	Б. Х. Хатқа жазылған бата	1	03.03
25	9	Өзінді-өзін тексер	1	10.03
IV тоқсан 8 сағат				
26	1	Я. Ф, Ю әріптері. Аю	1	17.03
27	2	Е. В. С әріптері. Элеватор	1	31.03
28	3	Ц. Щ. Ч әріптері. Цирк	1	07.04
29	4	В. Ұ әріптері. Лагерь	1	14.04
30	5	Заттың атын белгіретін сөздер	1	21.04
31	6	Бас әріппен, кіші әріппен жазылатын сөздер	1	28.04
32	7	Заттың іс-қимылтын, сыйнын, санын белгіретін сөздер	1	05.05
33	8	Тест	2	12.05 19.05